

DANSEN DRINKEN
BETALEN

A D R I A A N V A N A K E N

D A N S E N D R I N K E N B E T A L E N

PROLOOG

stel: je betreedt een openbare ruimte
neem nu een café
een café is een goed voorbeeld
je komt een café binnen
en groepje per groepje
individu per individu
merk je de aanwezigen op
je bestelt iets aan de toog
bitter lemon bijvoorbeeld
het doet er eigenlijk niet toe wat je bestelt
maar terwijl je dat doet
merk je nog meer aanwezigen op
bekenden
minder bekenden eventueel
onbekenden
die je al dan niet toeknikt
de hand schudt
of juist bewust negeert
je zoek een tafeltje uit
gaat zitten
kijkt opnieuw de ruimte rond
eventueel vanachter een krant
kan ook een tijdschrift zijn

laat ons zeggen dat het een tijdschrift is
en net op het moment
dat je alles en iedereen voor gezien beschouwt
en ontspannen achteroverleunt in je zitje
dan pas - en enkel als je het écht wil
valt je oog op mij
zelfs als je zou denken
niet met mij
vandaag ga ik nu eens speciaal op haar letten
zelfs dan zal ik altijd de laatste zijn
die je in het snotje krijgt
als je mij dus überhaupt al opmerkt
hoe ik dat klaarspeel - om elke keer opnieuw
juist diegene te zijn die jou het meest
gestolen kan worden
is mij een volstrekt raadsel
maar het is dus zo
en ik leer er mee leven

1.

gisteren

of was het eergisteren?

het is middernacht voorbij

als ik een laatste keer aanbel

voor de zesde keer vandaag

(of de zevende)

bel ik aan – en ook nu

geen antwoord – en maar goed ook

want geen uitleg klaar

ik sta een beetje zenuwachtig te dralen

in de hal

alvorens ik begin te prullen

aan de deur

want het slot klemt – na al die tijd

klemt nog steeds dat slot

licht maken durf ik niet – voorlopig niet

als ik zijn appartement betreed

op geheugen zoek ik

de keuken

en verder op de tast

bij het licht van de geopende koelkast

drink ik het bier dat ik gekocht heb

in dat winkeltje om de hoek

dat nog open was

en rook ik traagjes reeksen van drie sigaretten

tot mijn pakje leeg dreigt te raken

overall dure spullen hier
zelden gebruikt
sommige nog in de verpakking
ook in het halfduister is dat duidelijk te zien
glossy modebladen
op de vloer
van slaapkamer en toilet
kapstokken
stijlvol bedrukte draagtassen waarop
tokyo new york parijs berlijn
plekken om bij weg te dromen
en daar bevindt hij zich op dit moment
ik weet het zo goed als zeker
en wat het nog beter maakt
als hij hier is – dan komt hij er altijd net vandaan
londen new york parijs milaan
hij verstaat de kunst zich te onderscheiden
precies wat ik ook zou willen
beetje oppervlakkige wens
maar ik ben jong – dus ik vind
dat ik daar recht op heb

2.

maanden geleden
ben ik hier eens ontwaakt
zonder al te veel kleren aan
zonder goed te beseffen waar ik was
in een groot wit bed
in een grote witte kamer
naast een grote gebruikte jongeman
die nog sliep
dat was duidelijk
dus ik er als de wind vandoor
in de gauwte
een stel sleutels meegegrist
uit de zakken
van zijn donker leren vest

dat daar over een stoel hing
waarom ik dat deed – weet ik niet
ik doe zo'n dingen

ik zet het blikje bier aan mijn lippen
waarin ik blijkbaar net mijn sigaret heb gedooft
spoed me naar de gootsteen
– – geef over – –
zoek zijn bed op en zijg neer – – –
als ik daags nadien wakker word
begint het alweer donker te worden buiten

ik trek me terug in de badkamer
poets mijn tanden
maak toilet
ik ga uit vannacht
ik doe van die glinsters op mijn gezicht
en trek iets leuks aan
dat ik bij h&m van de rekken heb geplukt
voor geen geld

3.

toen ik er thuis vandoor ging
heb ik heel bewust sporen nagelaten
mijn trouwe desktopcomputer
zorgvuldig gewist en opnieuw gevuld
mijn bureaublad zo geschikt dat
het een bepaald persoonlijkheidsaspect
van mij zou tonen
een wat naïeve
onbezorgde versie van mezelf
screensavertje met paarden enzo
omdat dat het beeld is dat mijn moeder
– ondanks alles –
nog altijd van mij heeft

bij het verlaten van het huis
ben ik in een beest gestapt

op de oprijlaan
een pad geloof ik
kleverige bedoening
maar ik had mijn laarzen aan
en die hebben zolen voor iets

op een naburige parking
versier ik in geen tijd een lift

ik trek naar de stad
ik neem een gevaarlijk vriendje
een oude fiets
nieuwe kleren
een heel nieuw leven
IK KEER NOOIT MEER TERUG

4.

ik
mijn
laarzen
aan
in de
passagierszit
van een
auto
het landschap
gaat aan mij
voorbij

bedrijventerrein
tankstation
meubelboulevard
factory-outlet-center
drive-trough-restaurant
shoppingmall
indoorskihal
tropisch zwemparadijs
megabioscoopcomplex

dan

de eerste verkeerslichten

kruispunten

straatnaambordjes

affiches met aankondigingen

een fitnesscenter dat net de deuren sluit

een eerste nachtwinkel

annex telefoonbedrijf

hotelketen

een eerste bus / meteen ook de laatste

onderweg naar de stelplaats

ik ben er weer bij

waar moet je zijn?

de man achter het stuur

vraagt me iets

'waar ik moet zijn?'

vraagt hij

maar ik begrijp hem niet

'hier' - zeg ik

en hij zet zich aan kant

5.

tien uur voorbij

ik trek de deur van het appartement

achter mij dicht

neem een bus

die me naar het centrum

van de stad brengt

mijn oog valt op een meisje

een studente

wiens halte nadert

maar die toch pas rechtstaat van haar plaats

als de bus volledig tot stilstand is gekomen

en dan blijft hij plakken
soms dagen aan een stuk
iedereen weet dat -
weet dat even goed als hij
toen ik hier arriveerde
was hij - middels de kracht van
het herhaaldelijk overal opduiken -
zo'n beetje de eerste persoon die ik kende
hij en die nachtelijke bloemenverkoper
met zijn polaroidcamera
die als je hem om een foto vraagt
er meteen twee van je neemt
eentje voor jou - die je dan vijf euro kost
en eentje voor zichzelf - waarop hij
eens buiten je gezichtsveld
zorgvuldig plaats en tijdstip van opname noteert

ik heb me laten vertellen dat hij overdag
les volgt aan de kunstacademie
en bij wijze van stadsproject
het uitgaansbestaan van mensen catalogiseert
maar wat daarvan aan is
weet ik dus niet
voor hetzelfde geld werkt hij gewoon
als tipgever voor de politie

6.

ik doe het nu wel klinken
alsof mijn vertrek thuis
een goedvoorbereide operatie was
die in alle opzichten gesmeerd verliep
maar niks is minder waar
ik had dan wel die sleutels
van die jongen met dat donker leren vest
toch liep ik de eerste paar dagen
in grote cirkels
om het appartement heen
en liet ik de dingen voor het overige hun beloop

zo heb ik op een nacht een steen verlegd
in een verlaten winkelstraat
zo'n grote plavei
haast niet te tillen
dus liet ik hem ongewild uit mijn poten vallen
en hij lag dus in stukken vaneen
toen ik er twee dagen later weer langsliep
lagen de stukken er nog
en de put die de steen had nagelaten stond vol water
ik was er bijna ingesukkeld met mijn basketterkes
die dus compleet niet tegen water kunnen
maar goed
nipt vermeden dus die put
anders had ik daar mooi gestaan

slapen doe ik niet of amper
in die dagen
enkel overdag
vallen mijn ogen wel eens dicht
in de cinemazalen waar ik dan mijn toevlucht zoek

verder is het vooral ronddwalen
wat ik doe - wachten tot er iets gebeurt

soms blijf ik ergens staan
lange tijd
ergens in een straat
op een trottoir
en verroer me amper
een keer zelfs gedurende meer dan twee uur
hoe lang duurt het voor iemand me aanspreekt?
of de politie belt?
en komen die ook daadwerkelijk?
dat sta ik mij dan af te vragen
na verloop van tijd
maar aangesproken word ik eigenlijk nooit
behalve die ene keer
diep in de nacht

ieemand in een auto
'of ik de weg soms wilde weten?'
maar die wist ik al
toch was het een leuke binnenkomer
dus reed ik een eindje met hem mee
zijn naam was ronny geloof ik
en hij had een poster op zijn kamer
een plek waar voor het overige
nu eens echt niks te beleven viel
maar waar ik evengoed
pas diep in de ochtend
weer vertrok

7.

weken geleden
met mijn ouders op een trouwfeest

tegenover mij zit ellen
(bweuk! ellen!)
onophoudelijk te zeiken
over dat appartement
dat ze wil kopen in die opkomende buurt
aan mijn ene zijde twee van mijn neven
die enthousiast
een reeks nieuwe belastingvoordelen bespreken
en aan mijn andere johan
de man van inge
die over zijn migraine praat
(ambiance!)

ik kijk naar mijn ouders
een paar tafels verderop
die hier zogenaamd ook tegen hun goesting zijn
maar na een paar uur zuipen
al niet meer naar huis willen
ik ken dat

nadien in de auto

felle discussie met mijn vader
'ok - neef jackie is dood vanbinnen
maar hij heeft tenminste een job'

8.

geld is een probleem
daarnet in de hema
het liep tegen sluitingstijd
heb ik onder felle tijdsdruk
- veiligheidsmensen die de ronde doen
kassiersters op hun laatste benen -
dan toch maar dat schattige picknicksetje gekocht
dat ik zeker nooit gebruiken zal

komt daarbij dat ik nogal makkelijk
geld leen aan mensen
zopas nog een behoorlijke som aan dat oorlogsslachtoffer
om hem te doen stoppen met zagen
'you friend - special price'
het namaakhorloge dat hij in de aanbieding had
mocht hij houden

en sigaretten uitdelen
ik leg mijn pakje uitnodigend op tafel
en als iemand er nog maar naar wijst
is het van
'doe maar - neem maar
ik koop er wel nieuwe als ze op zijn
er is daar nog een winkeltje open
nog iemand iets nodig?'

aan de bar hier hangt een bordje
'dringend personeel gezocht'
staat er
maar zo dringend
blijkt het gelukkig niet te zijn
als ik mij uiteindelijk
na lang dralen

aanbied

'ben je spontaan?' willen ze weten

ik twijfel

'ja' zeg ik

'ik denk het wel'

mijn naam wordt genoteerd

een goed begin me dunkt

9.

is er iets te doen vanavond?

is er ergens iets te doen?

is er iets te doen vanavond?

is er hier ergens iets te doen?

is er iets te doen vanavond?

is

er

ergens

iets

te doen?

ik ben in dat café met die vuile toiletten

en dat acuut glazengebrek

waardoor je je duvel in een ice-tea-glas

te drinken krijgt

dat café waarvan iedereen zich lijkt af te vragen

waarom hij er per se wil zitten

is

er

ergens

iets

te doen

vanavond?

het zwaar gepromote feest

dat iedereen hoopte bij te wonen

bleek gisteren te zijn geweest / foutje op de flyer

is
er
iets
te doen?

ik zit in een hoekje – rook reeksen van drie sigaretten
en kijk rond

een meisje met hele vuile nagels
dat pistachenoten zit te eten
de een na de ander
'ook eentje?'
'dankuwel'

een jongen die zich wat leeg voelt
nadat hij heel de avond op het internet heeft gezeten
zijn vriend die zich beklaagt dat er overal iets te doen is
behalve daar waar hij woont

is
er
ergens
iets te doen
vanavond?

gent is gezelliger
luik is authentieker
in mechelen mag je nog drinken op de poef

uitpuilende asbakken worden niet geleegd
kapotgescheurde bierviltjes blijven op tafel liggen
tot ze op de vloer belanden
langgerekte discussies komen abrupt tot een einde
door die truckchauffeur die vindt dat hij gelijk heeft
omdat hij al veel heeft meegemaakt

ieder mooi meisje weet hoe mooi ze is
waardoor ze al snel vervelend wordt om naar te kijken

iedere knappe jongen is vergezeld door een dikke vriend
en die heb ik dan aan mijn been

weet jij of er ergens iets te doen is vanavond?

een vrouw op leeftijd bespreekt het belang van haar
jeugdherinneringen
ze blijft gewoon doorpraten
terwijl ze haar sigarettenrook uitblaast
geregeld verwijst ze naar haar website
wat betreft haar allerdiepste gevoelens verwijst ze
door naar haar website

zaakjes die beklonken worden
meninkjes geventileerd
ruzies die uitbreken
jointjes die worden doorgegeven
twee mannen die bier drinken uit hetzelfde glas
mijn god - ik voel mij thuis

10.

ik zit met mijn neus in een lokaal krantje
en lees een artikel over iemand die hier woont
en daarover erg in zijn nopjes is
hij somt zijn favoriete bars en restaurants op
maar ik ken er geeneen van -
ik ken hier niks precies

als ik even opkijk
zie ik tot mijn ontsteltenis
aan de overkant van de straat
mijn tante lopen
dat ze dat arm in arm doet
met een man die duidelijk niet mijn nonkel is
kan ik alleen maar toejuichen
maar in mijn ogen gedraagt ze zich wel erg vrolijk
voor iemand wiens favoriete nichtje al vele dagen
onrustwekkend verdwenen is

even denk ik erover
haar achterna te gaan
haar alles uit te leggen
misschien zou zij het verstaan
maar ik word aangesproken
raak aan de praat
met een kerel die mij echt niet aanstaat
ik lieg dat ik er ervandoor moet
'naar huis' - 'morgen werken'
iets in die zin
in de hoop hem af te schudden
en mijn tante nog te kunnen bijhalen
maar hij dist iets gelijkaardigs op
waardoor we uiteindelijk samen vertrekken
elk in onze eigen richting
die exact dezelfde blijkt te zijn
blijkt hij ook nog eens om de hoek te wonen
van waar ik zit
én hij is met de auto
hij voelt zich verplicht mij een lift aan te bieden
ik voel mij verplicht daarop in te gaan

onderweg naar zijn wagen
blijkt dat hij al bij al nog wel meevalt

hij is nieuw in de stad
en als hij me opbiecht dat hij
meermaals per dag
voor de etalage van de wapenwinkel blijft staan
om zich zo een gevaarlijker imago aan te meten
ten overstaan van de buurtbewoners
zie ik dat zo voor me
en dat beeld heeft iets dermate ontwapenends
dat ik stante pede smelt

een gevoel dat omslaat
als hij zijn auto - iets tweedehands
waar hij blijkbaar lang voor heeft gespaard

maar niet gestart krijgt

hij vloekt en tiert en schopt en slaat
bijna zijn eigen ruiten in

we bellen de pechverhelpingsdienst
ik heb ze niet meer weten arriveren
ik was sigaretten gaan halen
en keerde nooit meer terug

11.

even later in een doodlopend straatje

mijn vingernagels langs het lakwerk
van een nieuwe bmw
een alarm dat afgaat
zoals te voorspellen was
kalm blijven
het niet op een lopen zetten
uitgaan van de wetenschap
(dat zou een wetenschap moeten zijn
en onderwezen moeten worden)
dat niemand mij iets kan maken –
NIEMAND KAN MIJ IETS MAKEN
rustig de kras bestuderen
mijn sleutels bovenhalen
een diepere maken
kalmpjes verderwandelen
een pitta met feta bestellen
in dat turkse zaakje dat men mij onlangs had aangeraden

12.

tijdens het vrij podium word
ik een gemis gewaar

terwijl die jongen op zijn gitaar
een liefdeslied inzet

gaan mijn gedachten naar die avond
met mijn ouders
in dat dure restaurant
langs die akelige dreef
ik geloof dat het mijn verjaardag was
en ik veroorzaakte een schokgolf
door ter hoogte van het dessert te vertellen
dat ik eigenlijk niet graag leef

dat is ook zo - ik leef niet graag
niet zo graag als iedereen van mij lijkt te willen

maar eigenlijk vind ik dat helemaal niet erg
ik vind het leven teleurstellend
zoals een ander soms een boek of een film teleurstellend vindt
op exact hetzelfde niveau

omdat er bijna niks nog te leren valt
omdat er eigenlijk nog maar weinig te zien en te beleven is
buiten de dingen die je al kende van op tv

reizen of studeren
waar anderen hun hoop in stellen
het zegt mij bitter weinig
zelfs drugs nemen of kinderen krijgen
het komt mij allemaal voor
als hopeloos achterhaald

'maar de liefde' - probeert mijn moeder

'liefde is iets prachtigs
moeder
dat weet ik
maar niet voor iemand zoals ik
liefde is mooi
maar een herfstlandschap is dat ook
snap je?
of een paar nieuwe schoenen'
ze knikt even want ze heeft pas nieuwe schoenen

'en zit maar niet te erg over mij in
het valt toch niet te verstaan'

gemakshalve verzwijg ik
die jongen
met dat donker leren vest
die toen zo vriendelijk tegen mij was
en tokyo - new york -
parijs - milaan

13.

een kot in de nacht inmiddels
ik bestel nog zo'n gele ice-tea met een witte schuimkraag
en volg een gesprek tussen studenten
over hun thesisonderwerpen
harry potter-aspecten
tolkienpersonages
de lyrics van hun favoriete popgroep
en vraag me af of er eigenlijk nog wel iemand bezig is
met het uitvinden van dat medicijn tegen kanker
even krijg ik het doodsbenauwd

dan plots - langs alle kanten
een gegons
lopend vuurtje
een gerucht dat de ronde doet
steeds weer dezelfde naam weerklinkt
in het holst van de nacht
-- gory --
---- gory ----
-- gory --
--- het feest bij gory ---
in het huis dat hij zonet betrok
in die opkomende buurt
nabij het station
-- gory --
--- feest bij gory ---
er is dan toch iets te doen vanavond

14.

er zijn allemaal
belangrijke mensen op het feest
ikzelf ben er geen van
maar de drank is gratis
en ik vul de ruimte evengoed

vijf verdiepingen vol
goed vormgegeven individuen

- wie gory is weet niemand -

aan de verschillende bars
op trappen / in kamers
in de lange rij naar het toilet
overal regent het varianten op mensen
met steeds weer hetzelfde dure brilmontuur
alsof ze het zo zijn overeengekomen
stipulering in de CAO van de grafische vormgevers:
"tijdens festiviteiten geldt de verplichting de door de sector
voorgeschreven designerbril te dragen"

een lichte walging maakt zich
van mij meester

een eindje verderop
zie ik beni
goeie oude beni
die eerst stretchoefeningen doet
alvorens een plek aan de bar in te nemen
en het op een zuipen te zetten

ik leg hem mijn grieven voor
hoor mezelf een hele tirade afsteken

en ben blij dat de muziek luid genoeg staat
waardoor beni er geen reet

van heeft verstaan
desondanks knikt hij me bemoedigend toe

wat ben ik waard?
mezelf twee seconden geven om na te denken
woord en wederwoord
de schijn ophouden tijdens de consumptie
van enige pilsjes

15.

in de chill-out-room
is er ruimte voor vrijheid
en ongebonden zijn
er zijn drugs voorradig
voor wie die nemen wil
de drank is gratis

- wie gory is weet niemand -

ik sta wat beduusd te kijken naar een bizarre videoprojectie
op het plafond
en vang ondertussen flarden op
van een gesprekje tussen twee mensen
bij wie het echt klikt

'als kind wilde ik altijd een winkeltje opendoen
maar dat vroege opstaan
bleek niet zo mijn ding
tegenwoordig denk ik eraan een café te beginnen
of misschien toch maar iets met mijn diploma aan te vangen'
'wat heb je gestudeerd?'
'pol & soc
thesisjaar genomen
zo'n beetje rondgetrokken
overal zowat geweest
verrijkend wel
andere culturen enzo
beetje kunnen nadenken

eens stilgestaan bij de dingen
andere staat van zijn ervaren
al die kleine cultuurverschilletjes zijn fantastisch
en die bulgaren – dat is echt een heel straf volk'

als het stil wordt
weet ik dat ze beginnen kussen zijn
ik draai mijn hoofd
zie dat het daadwerkelijk zo is –
ik onderdruk een glimlach
ik zie het mij doen

16.

het uur daarop breng ik dansend door
de drank is gratis

– wie gory is interesseert niemand nog –

ik uit zonder gêne mijn bewondering
voor die jongen met dat gedurfde kapsel

ik vertel een meisje vlakaf hoe schoon ze is
en geniet van de reactie die ik daarbij ontlok

ik merk hoe ik iemand aantrekkelijk begin te vinden
gewoon omdat hij mij aantrekkelijk vindt

ik geraak in de ban van die sekteleider
omdat zijn ideeën helemaal lijken te stroken met de mijne

17.

even later
op weg naar de bar
– het zit er al dagen aan te komen –
gebeurt het dan toch
iemand tegenkomen die ik ken
en die mijn ouders kent

mijn achtergrond

onmiddellijk verkramp ik

het is die jongen die de bakker heet qua achternaam
een vriend van de familie
eigenlijk had hij voor slager willen studeren
- dat verzin ik echt niet -
maar uiteindelijk is hij dan toch
onder druk van zijn ouders
die immers ook de bakker heten en weten wat
dat aan gevolgen met zich meebrengt
'iets met design' gaan doen -
zijn afstudeerproject was het ontwerp
van een uithangbord met het opschrift 'de bakker - slager'
want tegen die tijd zag hij er de humor wel van in

ah hier zie - sara zie

jij hier op dit feest

er gaat een schok door me heen

nu ik na al die tijd

mijn naam weer hoor

hij duwt zijn bril wat hoger op zijn neus

ja ja - ik ben het - hahaha!

dat heb je goed gezien

ik kan mezelf wel slaan om mijn gegiechel

dat jij gory kent zeg?

maar ik ben niet te stoppen

ja - hihihi - gory - die ken ik goed - gory

waarom zou ik hier anders zijn?

ik ga het doen!- ik ga mezelf slaan!

hij wordt gewenkt door zijn vrienden

allez fijn zeg van je nog eens te zien

wij zijn ervandoor - beetje te druk hier

maar ik zie je nog wel hè?

hij doet het klinken alsof hij het meent

ja - absoluut - ik zie je nog

veel beter dan ik daarin slaag

en als je gory nog ergens tegen het lijf loopt

doe hem dan de groeten
hij heeft me door – helemaal door – ik kan het zien
ja ja – dat zal ik zeker doen
geen probleem
en de groeten aan je ouders ook
dat laatste had hij beter niet gezegd

ik sluit me op in het toilet

het is het enige toilet van het huis
de rij buiten
die almaar aangroeit
het zenuwachtig geklop op de deur –
de groeiende frequentie ervan
de stemmen die opgaan –
het hele gamma van bezorgd tot kwaad
het kan me allemaal niks schelen
ik ben in gedachten
ik ben in conclaaf

- - - kleine klaagzang - - -

wat doe ik hier?
in deze stad
op dit uur
het is hier niet beter dan ergens anders
het is hier niet eens anders
dan ergens anders

ik zoek
een opening
een gat in de haag
om langs te ontsnappen
als het nodig is
en het is nodig
ik zoek
ergens te zijn
waar ik van geen betekenis ben
van geen belang

ergens waar het gewoonweg
goed is om te zijn
zondermeer

ik ben niet weggelopen
ik ben weggegaan – dat is een verschil

weggaan is weglopen
in de wetenschap dat het geen zin heeft
want je weet al wat de mensen gaan zeggen
bij je thuiskomst
'dat het een schreeuw om aandacht was'
hopla – verklaard en afgedaan
weinig tegen te beginnen
'heb ik gelijk of heb ik gelijk?' – zegt mijn vader
'je hebt gelijk' – zeg ik dan
om er van af te zijn

en dat ik moet leren vertrouwen
op mijn gewoontes
'omdat die niet uit het niets zijn ontstaan' –
dat is de kern van al zijn wijsheid
'iets dat het waard is om elke dag te doen
is het waard om voor te leven'
en pas op – ik vind dat nog schoon wat hij zegt
al gebruikt hij het vooral als een excuus
om te kunnen roken en drinken
tegen de sterren op

'als je mij helder en duidelijk
zou kunnen zeggen
wat het precies is wat je wil
dan zorg ik ervoor dat het in orde komt – shoot!'

luister toch eens
luister toch eens naar mij
ik heb ook allerlei ideetjes voor een betere wereld
maar niemand vraagt mij ooit iets
en als het toch gebeurt

want die ene keer gebeurt het dan toch –
dat zal je altijd zien
dan vind ik de woorden niet
toch niet de woorden naar mijn goesting
wat ik zeg klinkt zo ijl
zo dunnetjes
dat het al verdampt is
nog voor ik het heb uitgesproken

ik ben jong
en ik probeer ergens in te geloven
heeft er iemand daar problemen mee?
niemand?
ik wel anders
ik schaam mij omdat ik jong ben
ik schaam mij dood
omdat ik
wat ik ook probeer
altijd een cliché blijf van mezelf

ik kan zeggen wat ik wil
de waarheid zelfs
en altijd zal het worden afgedaan als
'ze is jong – ze zal later wel...'
beseft er dan niemand hoe beledigend dat dat is?

soms ben ik het allemaal zo beu
en dan wil ik weg
IK WIL HIER WEG –
dat is het enige dat in mij opkomt
maar dan vergewis ik me ervan
dat ik eigenlijk al weg ben
en dat is een probleem

ik wil zo graag eens iets ervaren
aan den lijve
voelen dat ik daadwerkelijk besta
zonder dat ik me daarvoor per se bijeen moet
gaan laten slagen in de straten

van buenos aires
tijdens de wereldreis
die ik beslist ooit onderneem
gewoon weer iets voelen als ik naar de film ga
dat zou al een begin zijn
mezelf herkennen in held of anti-held
gesprekken voeren ook
met échte vragen en échte antwoorden
die écht ergens over gaan
gesprekken waarin de duisternis voor één keer
niet zijn intrede doet ter hoogte van de derde repliek
soms is het de vierde – oké!– al goed!
ik ben al dat cynisme zo beu...
mijn eigen perfect afgestelde ironische kijk
op hoe de zaken er voorstaan –
ik kan er niet langer mee leven
heeft mij nog nooit iets bijgebracht
en toch blijf ik mij erin vervolmaken
bij gebrek aan alternatief

'je moet gewoon jezelf zijn sara'
maar wat wil dat zeggen?
jezelf zijn?
ik schijn zus en zo en zus en zo
en ook wel zus en zo te zijn
maar zo ben ik niet
ik ben geen eenvoudige optelsom van kwaliteiten en gebreken
ik ben wat er overblijft
na nachtenlang schrappen en schaven en doen:
zéér zéér weinig
ook al weegt mijn ziel een ton

zou er ooit al eens iemand iets onthouden hebben
van wat ik heb gezegd?
wat heb ik zelf onthouden
van wat mijn naaste mij te melden had?
de woorden van troost – hooguit
en ik wil geeneens troost
ik wil redden

ik wil ergens zijn
waar ik nodig ben
en redden wat er te redden valt

- - - einde klaagzang - - -

als ik me weer onder de mensen begeef
is het feest zo goed als afgelopen
de muziek uit
bepaalde lichten gedoofd
andere ontstoken
het blauwe schijnsel van zwaailichten
op muren en plafonds
gedempt gekras van stemmen door walkie-talkies
agenten met honden die de ronde doen
mensen aanmanen om naar huis te gaan
gory op zijn laatste benen

hij heeft de politie gebeld
er waren zoveel ongenodigden op het feest
dat hij het niet meer de baas kon
ik kijk door het raam
zie hem buiten in een combi
een verklaring afleggen -
schattig ventje wel

ik steek mijn hand op -
maar hij ziet het niet
goeie kerel - gory

bij het verlaten van het pand
vraagt een agent me naar mijn paspoort
maar ik heb geen zin om het te tonen
en dat komt goed uit
want hij heeft geen zin om het te zien
hij is viesgezind
want hij mag thuis niet meer binnen
en hij wil dolgraag bij zijn hond zijn
bij zijn kinderen ook

ik zeg dat ik hem begrijp
hij knikt me dankbaar toe
ik vervolg mijn weg

18.

nabij het station
breng ik een bezoek aan een internetcafé

ik behoef advies
dus doe ik wat ik altijd doe
in zo'n geval
woorden intikken op google
ik kom terecht
op de site van de verdwenen kinderen
en blader de catalogus door
naast elke foto
staan naam
huidige leeftijd
en datum van verdwijning vermeld
van mijzelf geen spoor
en dat steekt

ik check mijn email
blijkt dat mijn account is afgesloten
maar net als de paniek me om het hart
dreigt te slaan
vergewis ik me ervan
dat ik dat zelf heb gedaan
net voor ik thuis vertrok

ik besta dus nog
zij het enkel op mijn eigen voorwaarden

19.

ik loop door een reeks straten
die ik nog nooit heb aangedaan
in wat hopelijk

de richting van het appartement is
hier en daar neem ik een bak geraniums
van een vensterbank
en plaats die op de vensterbank
van de burens – een paar huizen verderop
benieuwd wat dat gaat geven morgen

ik trek de aandacht van
een straatkat
die me een heel eind blijft volgen
in een nachtwinkel koop ik haar een maaltje
'nietjes' staat er op de verpakking
en voorts ook een afbeelding van een kat
ze lokt me mee – een braakland in
terwijl ze eet staat ze toe
dat ik haar streel

en dan slaat onherroepelijk

de heimwee toe
of de moeheid
of de drank

ik sta te wankelen op mijn benen

ik wil roken
maar ik vind mijn aansteker nergens
en nu sta ik hier
iemand om vuur vragen
durf ik niet
ze zullen denken dat ik meer wil
en ik ben te moe om uit te leggen
dat dat niet zo is

terwijl ik mijn weg verderzet
waar ik ben – ik weet het bij god niet meer
kom ik alvast met mezelf overeen
dat ik yoghurt ga eten
voor ontbijt

een potje van die yoghurt met natuurlijke bifidus
en een paar tassen koffie met een sigaret
als iemand me plots aanspreekt
iemand in een auto
'of ik de weg soms wil weten'
en dat wil ik natuurlijk
'dag ronny - wees vriendelijk
en breng me naar huis man'

20.

BETALEN

in de hal van het appartementsgebouw
valt me een papier op
dat er daarvoor nog niet hing
'inbreker gesignaleerd' staat er
'hou alle deuren goed gesloten'

ik haal mijn sleutels boven
begin te prutsen
aan het slot
want die deur klemt
de hoogste tijd dat ze daar eens iets aan doen

eens binnen zoek ik meteen het bed op
trek mijn kleren uit
en kruip erin

ik droom
van die jongen
met dat donker leren vest
over hoe vriendelijk hij was
hoe beleefd
hoe lang geleden
een paar maanden nu
ik zie hoe hij me door de straten draagt
- ik raak bedwelmd door de geur van zijn vest -

ik zie hoe hij me in de hal even
op de drempel legt
omdat de deur openmaken
de inzet van zijn beide handen vraagt
want dat slot klemt -
klemt al maanden
daarna zie ik -
weinig of niks meer
een reeks losse beelden
waartussen ik op het einde
een verband meen te zien

een deur
een doorgeefluik
een schuifraam
een doorgang tussen twee terrastafels
mijn mond
mijn benen
zijn armen
die betrekking bij dat bedrijf
die rekening
een schuld
een boete

dingen die openstaan

21.

ben ik al buiten geweest vandaag?
het is twee uur 's middags
en ik constateer
dat er inkopen zijn gedaan
twee plastic zakjes op de keukentafel
eentje op de vloer
gevallen -
het wordt opgeraapt
dat is - ik raap het op
ik trek het vriesvak open - duw er
ongeacht de inhoud alles in

het daglicht doet pijn aan mijn ogen
ik kan wrijven wat ik wil
wennen doet het niet
doet het nooit meer

ik hoor een liedje op de radio
dat op die plaat staat die ik nooit draai
het derde nummer geloof ik
de titel ontgaat mij even
ik draai het volume hoger
en begin me net af te vragen
waarom ik die plaat zo zelden draai
als plots de bel gaat
nooit bij stilgestaan wat te doen
in zo'n geval

ik loop naar het raam
kijk naar beneden
en zie beni staan
beni?
hoe heeft die mij gevonden?
ik roep iets
werp hem dan de sleutels toe
hij bezeert zijn handen
bij het vangen

beni
fijne vriend
met omzwachtelde vingers
bereidt hij een ontbijtje
terwijl ik in de badkamer
zo'n beetje niks in het bijzonder loop te doen
flesjes en tubes herschikken op de schappen
ergens een dopje afschroeven
eraan ruiken
het dopje er weer opschroeven
overwegen om een bad te nemen
besluiten het te doen

een tijdschrift
modeblaadje
doorbladeren
glimlachen
beetje voor me uitstaren
hartjes tekenen op de aangedampte spiegel
ze weer uitvegen
een raam openzetten
me de koning te rijk voelen

22.

WIE BEN JIJ?
WAT DOE JIJ HIER?
WIE BEN JIJ?
WAT DOE JIJ HIER?
WIE BEN JIJ?
WAT DOE JIJ HIER?
‘WIE BEN JIJ?’
‘WAT DOE JIJ HIER?’

een gebrul dat opstijgt uit de keuken
ik schrik op –
wat moet ik anders?
terwijl ik me in sneltreinvaart
afdroog en aankleed
zwelt het gebrul aan
tot een geraas
een gevecht breekt los
ik hoor de hangkast
met glazen en borden
die loskomt van de muur
haar inhoud uitstort over de tegelvloer
de bestekla volgt
het afwasrekje
dan – een langgerekte gil
gevolgd door het geluid van iemand

die het op een lopen zet
de deur die zo hard dichtklapt
dat het nagalmt in de hal

als ik de badkamerdeur open
op een kier
een eerste stap naarbuiten doe
zie ik het meteen
bij de voordeur
een reiskoffer
twee stuks handbagage
en ontelbaar veel draagtassen waarop
tokyo new york parijs berlijn

hij is terug - weet ik nu
hij is terug
ik ga hem weerzien

23.

'hey' - zeg ik
als ik de keuken betreed
'ken je me nog?'
vriendelijker heb ik nooit geklonken
hij ligt daar - zijn vest aan
- zou ik hem herkennen zonder?-
temidden de scherven
diep in zijn buik
een uit de kluiten gewassen keukenmes
hij bloedt hevig
wat geen goed teken is
'GA WEG' - zegt hij
'NEE - ik ken je niet
en ik wil dat je weggaat
neem mee wat je wil
het kan me niet schelen
MAAR GA GEWOON WEG'

ik loop op hem toe

veeg wat van de scherven opzij
met de zijkant van mijn laars
kniel naast hem neer
ontdoe hem voorzichtig van zijn vest
dan schuif ik iets zachts onder zijn hoofd
fluister een dankwoord in zijn oor
dat hij niet verstaat -
hij ligt in zwijm

ik bel de hulpdiensten
ik weet ze niet meer arriveren
ik ben sigaretten gaan halen
ik keer nooit meer terug

Adriaan Van Aken - 2005/2006

D A N S E N D R I N K E N B E T A L E N

D A N S E N D R I N K E N B E T A L E N

D A N S E N D R I N K E N B E T A L E N

IS EEN MUZIEKTHEATERPRODUKTIE VAN BRAAKLAND/ZHEBILDING
IN OPDRACHT VAN DE STAD LEUVEN ('1831' EN KULTURAMA).

PREMIÈRE OP 16 FEBRUARI 2006
IN DE MOLENS VAN ORSHOVEN - LEUVEN

ADRIAAN VAN AKEN (tekst & regie)

SARA VERTONGEN (vertolking)

RUDY TROUVÉ

EPHRAÏM CIELEN &

YOURI VAN UFFELEN (compositie, live muziek)

YOOHAN LEYSSENS (video)

DORUS DANEELS (algemene techniek, logistiek & dekor)

GLEND LANGUE (voorbereiding geluidstechniek)

STIJN DEVILLÉ (dramaturgie)

ELS THEUNIS (productie & dramaturgie)

RON DECKERS (administratie)

ILSE OOSTVOGELS (stage)

©Adriaan Van Aken (sabam).

BRAAKLAND/ZHEBILDING wordt structureel gesubsidieerd
door de STAD LEUVEN, de PROVINCIE VLAAMS-BRABANT en de
VLAAMSE GEMEENSCHAP.

INFO: BRAAKLAND/ZHEBILDING vzw
STAPELHUISSTRAAT 15
3000 LEUVEN

TEL – 016/226.345
info@braakland.be
www.inbreek.be

*mijn vingernagels langs het lakwerk
van een nieuwe bmw
een alarm dat afgaat
zoals te voorspellen was
kalm blijven
het niet op een lopen zetten
uitgaan van de wetenschap
(dat zou een wetenschap moeten zijn
en onderwezen moeten worden)
dat niemand mij iets kan maken -
NIEMAND KAN MIJ IETS MAKEN*

DANSEN DRINKEN BETALEN beslaat enkele prangende uren uit het leven van een jong meisje. Ze is van huis weggelopen. En probeert op te gaan in de nachtelijke verlokkingen van een niet nader genoemd stad. Verlaten winkelstraten, bloemenverkopers, nachtwinkels, dat bruine café waar ze die blauwe drankjes schenken, het feest bij Gory in het huis dat hij zonet betrok, in die opkomende buurt. En dan is er die jongen nog. Met dat donker leren vest. Die toen zo vriendelijk tegen haar was. *Is er iets te doen vanavond?*

Een stadsverhaal over *hoe identiteit al te vaak verglijdt*.

ADRIAAN VAN AKEN (1973) is theatermaker. Sinds 2001 maakt hij deel uit van de artistieke leiding van Braakland/ZheBilding. Hij schreef eerder onder meer de toneelstukken *Kaspar, kasperkasperken* en *Immaculata* (telkens samen met Stijn Devillé) en *Over naar jou / Weer over naar jou*, een toneeltekst die momenteel ook verstript wordt. Volgend seizoen speelt BZB zijn *Burgerman*.